

Nro. 14.

**A' FELS. R. CSÁSZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.**

*Költ Bétsben, Kedden Augustusnak 18 ik napján
1801-ik esztendőben.*

B é c s.

A Mária Thérésia katonai vitéz Rendjének a' feljebb való napokban Capitulum (tanátskozása) tartatván, azoknak neveik, a' kik Felséges Urunknak kegyelmességéből, Nagy, Közép Szerű, vagy Kitsiny Keresztet nyertek, ma dél előtt olvattatának fel a' *Josef-stadt* és belső város között lévő *Glaszinn* (társégen). Az egész Bétsi katonai őrző sereg paradében állott a' *Glaszinn*. A' seregnék közepe pontja táján, egy a' többeknél feljebb emelkedettebbeske helyenn, egy Generál Stábhoz tartozó Sátor volt fel vonattatva, a' melly alatt a' ceremonia esett. Jelen voltak itt, maga ő Császári Felsége, Károly Fő Hertzeg a' több

fő Hertzegek is minnyájon, Feldmarschalli és Generalisi ruhákban rangjok szerént. Ezek egész Udvari ceremoniával és felséges gálában, töméntelen Udvariaktól kísértetve. lovaglottak ki a' Glaszira. Utánok ment Felséges Afzszonvunk egy két lovas le botsátott fedelű kotsinn, a' Korona Hertzeggel, és a' nagyobbik Fő Hertzeg Afzszonnyal. A' nagy szamu Generalisokat, és fő tiszteket, a' kik a' Felséges Udvarat kísérték, 's Tesztörzöket, és egyebeket elő sem szamlálhatjuk: valamint a' Glaszinn meg jelent fokaságot is le nem írhatjuk. Ez a' ceremonia ilyen formálog közönséges helyen, nem történt többször.

Azoknak neveik, a' kik ezen nevezetes ceremonia által való megtiszteltetésnek tárgyaik voltak, az az, a' kik ezen alkalmatossággal, Nagy, Közép szerű (Comandeur), vagy kitsiny Keresztekert kaptak, így következnek:

Nagy Keresztet kapott: Feldmarschallieutenant Hertzeg *Lichtenstein*.

Commandeur Keresztel ajándékoztattak meg *H. Rosenberg*, és *Gr. Kollowrath Venczel* Feldmarschallieutenant — és *B. de Vaux* és *B. Szereday* Generálmáyor Urak.

(A' Kitsiny Keresztéseknek neveik mázszor fognak következni).

* *

Ö Császári és Apostoli Királyi Felsége, azon különös kegyelmességéből, a' mellyel minden elhúnyt öseiknek érdemeikkel és tulajdon virtusaikkal tündökölő hiv jobbágysai eránt viseltetni szokott; egy igen érdemes hazánkfiát, *Titt. Simoni András* Urat, Tek. Zabolts Vármegyének törvényes Tábla biráját, még a' múlt Decembernek 12-ik napjan költ kegyelmes Decretuma által, a' maga hiv Udvarnokjai (*Aulæ Familiars*) közzé fél venni méltóztatott. Az erről ki adott Fels.

Diploma történetből most keletkezve akadván, szoros kötelességünknek tartottuk e' dolgot mint a' virtus gyakorlására ösztönöző jutalmat a' két Magy. Hazában közönségesse tenni.

Frantzia Respublika.

Sz. *Suzánna* és *Dümas* Generálok, Státus-Tanátsosokká nevezettek: Gen. *Brüne* Státus-Tanátsos is, a' ki már rég az ideje hogy a' Hazá' szolgálatjában megszefő' deken tartózkodik, viziza tért most már, mint a' Hadisóztály' Elöl-ülője ezen Tanátsba. Ez szerént a' folyó esztendőnek negyedjében ezek a' Frantzia Országglószék' valóságos Tanátsosai: — A' Törvényhozás' Országában: Elöl ülő, *Meurthei-Boulay*; Tanátsosok, *Berlier*, *Emmerie*, *Portalis*, *Real*, *Thibaudeau*. — Belső dolgok Országában: Elölülő, *Röderer*; Tanátsosok, *Benezech*, *Cretet*, *Fourcroy*, *Nantesi-François*, Sz. *Angyáli Regnault*, *Shee*. — A' Finantzia Országában: Elöl ülő: *Defermont*; Tanátsosok, *Barbe Marbois*, *Devesnes*, *Düchatel*, *Regnier*. — A' hadi országyban: Elöl-ülő, *Brüne*, Tanátsosok, *Lacüe*, *Marmont*, *Petiet*, Sz. *Suzánna*, *Dümas*. — A' Tengeri országyban: Elölülő, *Fleu-rieu*; Tanátsosok, *Najac*, *Redon*. — A' Rendkívül való szolgálatban lévő Státus-Tanátsosok, az az, a' kik, mint Követek, Generálisok, &c, valamely hofszas szolgálatban foglalatoskodnak, ezek: *Bernadotte*, *Bonaparte Jósef*, *Caffarelli*, *Vosgesi-Dubois*, *Jolivet*, *Miot*, *Moreau de-St. Mery*, *St. Cyr*, *Dejean*, *Champagny* (a' Betsi Követ), *Trüguet*, és *Bourienne*, az Első Konzúl titkos Tanátsosla.

Már a' hivatal szerént való Ujjság, t. i. az úgy nevezett *Moniteur* is előhozván a' mászszor meg nevezett néhány Emigránsoknak Baireuthban történt el fogattatásokat, ugy adja elő a' dolgot, mintha ezek ott Baireuthban, Offen-

bachan, és több más Német Birodalmi városokban egy Commissiót formálván, a' hadakozásnak ujjantoni el kezdetésén és a' mostani Franczia Országglásformának fel forgattatásán dólgoztanak volna. — „Ezek a' személlyek — *igy szoll a' Moniteur* — néhány Frankfurti Bánkós Házaknak védelmit meg nyerték magoknak; a' Frankfurti Magistrátus jobban tselekedne ha a' helyett, hogy ezen embereknek menedék = helyet enged, őket el fogatná, és magát azon veszedelemnek, a' melly ő réá az ellenkező magaviselet miatt háromólhat, hamarább vagy későbbre ki nem tenné.“ — „Ezen szároz Europai városok között nem mindeniknek java függesztődött-e' fel a' békeségnek állandóságától? Nem elég sokáig terhelt-e' őket a' hadakozás? Ez a' Commissió terjesztivel a' sok hazug hireket is, &c“

Az Első Konzúl már ki rendelte a' jutalmakat azon tengeri tiszteknek, a' kik magokat az Algesiras' öble béli Jul. 6 dikán történt ütközetben meg különböztették. *Contre-Admiralis Linois* egy Nemzeti jutalom-kardot kapott: *Troude* és *Touffet* Fregát Kapitányok pedig, *Linea* hajós Kapitányokká, tétettek; az első a' *Formidable*, a' második az *Indomptable* nevü hajónak tétetett Komendánsává, a' mellyeket azon ütközetben ezen hajók' Kapitányaiknak el esések után vezéreltek. Az el esett *Moncousu* és *Lalonde* nevü két Kapitányok' gyermekei, a' *Prytaneum* béli tanulók közé vétettek fel.

Az Algesiras öble béli ütközetet, a' mellyben a' szerentse a' Frantziáknak kedvezett vólt, az ő szövetségeseiknek a' Spanyoloknak igen nagy szerentsétlensége követte. Spanyol Admiral *Moreno*, a' ki ezen tsatának meg hallása után, Kadixból öt *Linea* hajókkal és egy Fregáttal sietve segítségére jött vólt a' Frantziáknak, Jul. 12-dikén olyan rendelést adott ki, hogy ezen hajók, valamint szintén a' *Linois* vezérlése alatt lévő három

Fr. Linea hajók is, és egy Fregát, az el fogott Anglus Hanniballal együtt, azon estve az Alge-sirási öbölből ki evezni és Kadix felé el evezni fognak. A' ki evezésre való jel, dél utáni 1 órakor adatott ki. Az Anglus hajós sereg mezfőzérül szemléltetvéa, vélni lehetett felölle, hogy ujjanton ütközetet akar próbálni. A' bé következett éjjel, felette sötét volt. Két Linea hajók ölfzse tsapván, rettenetes ágyuzást tettek egymásra, mind addig, míg mind ketten lángot vetvén, a' levegőbe fel vettek. Virattkór tudódott ki, hogy azon két hajók, a' mellyek ilyen nagy méreggel viaskodtak, mind ketten Spanyol Linea hajók voltak, és a' nagy sötétségben ellenségnek gondolták lenni egymást; még pedig a' nagy méregben olyan közélről tüzeltek egymásra, hogy az egyik, a' másiktól gyúlt meg.

Egy Jul. 14-ikén költ Kadixi levél így adja elő ezt a' két Spanyol Linea hajók között tévedésből történt rettenetes veszedelmet: — „

„Az égygyesült hajós sereg, a' melly öt Spanyol és négy Frantzia Linea hajókból, egy Spanyol és három Frantzia Frégatokból állott, Jul. 12:dikén estvéli 6 óra tájban evezett ki az Alge-siras öbliből. Az Anglusok öt Linea hajókkal és egy Fregáttal, ugyan azon del utánna 4 óra tájban meg mútatták ugyan magokat az öböl előtt, de olyan mezfzeseségre, hogy az égygyesült hajós sereg ő miattok felelem nélkül ki evezhetet, Az estvéli nagy sötétség azonközben zürzavart okozott a' szövetséges hajók között; az Anglusok is el kezdettek őket nyughatatlankodtatni; a' Hermenegilde nevü Spanyol hajó, a' Formidable nevü Frantzia hajóra kezdett tévedésből tüzelni, és néhány embereit rész szerént meg ölte rész szerént meg sebesítette. A' Frantzia Kapitány eszébe vette a' Spanyolok' hibáját: melyre nézve a' helyett, hogy ágyuval felelt volna nékik, el

távozott tőlök, Ekkor egy Anglus Linea hajó a' *Hermenegildo* és *Real-Carlos* nevű Spanyol hajók közzé állott, két felől egy-egy egész kontignátzió béli tüzet adott reájok, 's azzal közzülök ki suhanván onnét előbb állott. Ezen két szerentsétlen hajók, nem láthatván a' nagy sötétségben az ő ellenfégeknek hadi praktikáját, a' tüzelést tovább is folytatták; mind kettőjök azt gondolta, hogy az Anglus hajóra tüzel: míg végezetre egymást meg gyújtván, mind ketten a' levegőbe fel vetődtek. Előbb a' *Real-Carlos*, az után a' *Hermenegildo* valami 20 minuta múlva lett oda. A' zendülés, mellyet a' puska poros háznak fel lobbanása éjféli tajban okozott, olyan rettenetes volt, hogy Kadixban is hallatott, és sokaktól földrezgésnek tartatott. Az első hajóról éppen egy, a' másodiktól pedig valami negyven hajós legények maradtak életben. Ezek a' leg szebb két Spanyol hajók voltak; mind kettőjök 112 ágyús, 's a' hajós legények és tengeri katonák' száma egyikenségyiken 1200 vólt. A' Hannibál Algesirásnál maradott, minthogy a' 2-dik Juliusi isatában olly erőssen öszsze rongyóltatott hogy lehetetlen vólt elhozni onnét. A' Sz. Antal nevű Frantzia hajóról nem tudhatni hova lett el az éjjeli sötétségben.

Ezen éjjel ismét különösön meg különböztette magát *Troude* nevű Frantzia hajós Kapitány a' *Formidabel* nevű Linea hajóval. *Contre-Admirál Dumanoir-le-Pelley*, egy hofszu tudósítást küldvén Jul. 16-ikán ezen éjjeli történetekről Parisba *Forfait* tengeri Ministerhez, a' *Troude*' Kapitány történeteit így adja elő: — „

„Minekutánna a' két Spanyol hajóknak siralmas történetit, néked Polgár Minister! elődbe terjesztetem vólna; nagy örömmel beszélhetek vegezetre arról a' nagy ditsösségről is, mellyel a' *Formidabel*, a' *Troude* Kapitány' vezérlése

alatt, mostan már másod ízben meg koronázta-
 tott. Erre a' hajóra a' feljebb le írt nagy ágyuzás
 a kalmatosságával, a' Gibráltári szoros tengerenn
 mind ellenségeink mind barátaink egy-formálog tű-
 zellenek; hanem annak Kapitánya, attóltartván,
 hogy a' zűrzavart a' barátaink között valahogy ne-
 velni ne találja, hideg vérrel megtartoztatta magát
 mind az egyikre mind a' másikra való vizsgál-
 ágyuztatástól, jobbnak tartván a' tsatából egész-
 szen ki vonni magát, és a' Spanyol partok mel-
 lett *Kadix* felé közelíteni. Azonközben viradó-
 log vette észibe, hogy három Anglus Linea ha-
 jók és egy Fregát, sünetlenül nyomában voltak.
 Ekkor ő már látta Kádixot, és a' Spanyol hajós
 seregtől öt orányi távolságra volt. Az 5 Anglus
 hajók tüzelni kezdetek reá: hanem ő ezeknek
 kettejit egy fél óra múlva vissza igazította ma-
 gától. A' 3 dik és a' Frégát, kettözött sebesség-
 gel közelitettek melléje, a' Fregát hátulról, a'
 másik pedig oldalfélt. Ez volt a' Pompéus. Egy
 fél óráig tartó tsatázás után ennek is ketté sza-
 kasztotta a' leg nagyobb vitorláját a' Formida-
 bel, úgy hogy az, a' Frégát által kéntelenítettett
 a' tűzből ki vezettetni magát. Ha a' Formida-
 bel attól nem tartott volna, hogy a' más két el-
 lenséges hajók ismét tsatát kezdenek, el nyeret-
 te volna a' Pompéust. Ilyen módon menekedett
 meg az egyetlenegy Formidabel, négy Anglus
 hajók között. A' történet, a' melly ujj di sős-
 séggel tetézte hajós katonáinknak vitézségeket,
Kadix várossának láttára esett, és a' Spanyolok.
 ba is fel gerjesztette a' tüzet, &c,

A' Párisi Moniteur képtelen mesének nevezi
 azt a' hírt, hogy Frantzia Biztos *Cacoult* a' na-
 pokban Olosz országból Grétzbe utazott volna.
 Azt, megtzáfolásra se tartja méltónak, hogy ugyan
 akkór Bétsben is járt volna.

Már a' Moniteur is forma szerént ki hirdette,
 hogy Bétsi Követnek *Champagny* nevü Státus-Ta.

nátsost rendelte legyen ki az Országglószék. A' melléje ádatott három Titoknanok ezek: Brigadéros Generális *Lacuee*; Régensburgi és Berlíni vólt Titoknok *Dodun*, és *Posnel* polgár.

A' *Vauclusei* Departamentomban egy ex-nemember ember három száz Livrának fizetesire és egy hónapi árestomra büntetett, azért, hogy az *Avenió Kathedrale* templomba felített kalappal meot bé a' mise alatt. Ugyan ezen Departamentom' Préfektusa egy szép és nagy templomot rendelt Avenióban az ott lakó nagy számú 'Sidó Közönségnek.

Az úgy nevezett *Donnersbergi*, az az, a' Máintzot és ennek környékei magába foglaló Departamentom Préfektusa, minden Al-Préfektusokhoz és Polgármesterekhez rendelést küldött, hogy minden városoknak és helységeknek fekvésit, természeti terméseit, a' lakosok' számát, a' szántás-vétes állapotját, és minden némű szorgalmatoskodásnak módjait, szorgalmatosan irassák le. A' más három Német Départmentokban is hasonló intézteteket tetet a' Belső Miniszter.

Ugy látszik mindenekből, hogy a' Frantzia országglószék nem kitsiny finumsággal viseltetik a' Moguntziai Választó Fejedelemhez. Jul. 26-dikán egy bűnöst hozott egy csoport katonaság Párisból Máintzba, oly rendelés mellett, hogy Moguntziai Választó Fejedelmi jobbágy lévén, haladék nélkül adattassék által a' Választó Fejedelemség béli Itélőszéknek. Sem neve, sem a' bűne nem tudatik. Néhányszor el akart szökni, és azért igen szoross vigyázat alatt tartatott.

A' Toskánai Provisoriai Országglószéknél tartózkodó Frantzia Bízatos Polgár *Agar*, hogy a' Romai sz. Szék és a' Frantzia Országglószék között fenn forgó körülállásokról folyó ezerféle hireket egyszeriben semmivé tegye, ilyen levelet írt a' Florentziai Ujjság-Iróhoz: —

„Hírdesse=ki édes Úr! a' maga Ujjság=levelé.

tzia Respublika és a' Pápaközött egy Alku ment
légyen tökéletességre, a' mellynek egy részről,
Státus-Tanátsos *Bonaparte József*, Státus-Tan.
Cretet, és *Bernier* nevü Papi személy, mint az El-
ső Konzúl' tellyes hatalmú ki-rendeltjei, más rész-
ről pedig Státus-Secretarius Cardinalis *Consalvi*
ő Eminentziája, a' Korinthusi Érsek *Spina*, és Pá-
ter *Caselli* Urak, mint a' Pápa ő Szentisége tellyes
hatalmú követei, irták alá neveiket. A' rátifi-
kátzió 14 napok alatt fog meg esni. —

, Ezen hirdetes által mind azoknak a' hazúg hí-
reknek, a' mellyeknek árja egy által, idő oltal Olofz
ország el borittatott és nyúghatatlankodtatott,
semmivé kell tétetődniek. Szünnyenek meg már
égyfzer az s' féle hírek, hogy az Olofz Orszagi
Observations-tábor, Roma vagy Nápoly felé elő-
nyomul. Nem teszen ez a' tábor leg kisebb elő-
felé való mozdulást is. Frantzia ország az egész
Európai szároz földön nem látja semmi ellensé-
geit, hanem mindenütt barátjait. Az ő Országló-
zéke, valamint principiumaihoz, úgy Kötéseibez
is hív akarván maradni, minden igyekezézettel
azon vagyon, hogy a' békeségét fenn tarthassa.
Néki senkivel mással háboruja nintsen, tsak An-
gliával. Mellynek jelentése mellett, vagyok &c.
Agar.

Párisból, Jul. 27 dikén.

Az Anglusok ismét el vesztették egy igen
szép Fregatjokat. A' St. Malói telegrafus által
érkezett a' hír tegnap az ott lévő Bíztoستól a'
Tengeri Ministerhez, hogy Jul. 25-dikén a' *Já-
son* nevü 40 ágyus szép Anglus Frégát a' Kapi-
tány *Murray* vezérlése alatt a' St. Malói tenger-
öbölben meg feneklett légyen. Ez egy 17 hó-
napos ujj Frégát vólt. A' rajta találtatott ágyuk
között 12 harmintzhat, és 28 tizenhat fontosokat
találtak a' Fr. Bíztoستok.

A' külső dolgokra ügyelő Minister 24-dikben vizsza érkezett a Bourbon-l'Archambaulti ferdőről Párisba, és Ministeri foglalatosságainak folytatásához azonnal hozzá fogott.

Az a' hír terjedett-el Párisban, hogy Adm. *Ganthaume*, sem nem Státus Tanácsos többé sem az Admirálságot nem folytatja tovább. Ha ez a' hír meg valóságosul, úgy bajosan lehet elhinni, hogy a' fegyveres sereget az Egyiptomi tábor' segítségire szerentsésen el vihetné volna. — Azt is rebesgetik hogy csak Corsika szigetre szállította volna ki a' velle volt fegyveres csapat. — A' *Moniteur* csak azt írja, hogy *Ganthaume* vizsza érkezett Toulomba, de, hogy honnét érkezett vizsza, erről egélszen hallgat.

Maga *Ganthaume* csak ennyit ír — hogy útjában a' *Sw ftsbury* nevű Anglus hadihajónál, a' meilyet el fogott, többet elől nem talált — és hogy ő, a' Fr. Országglószék 's az Afrikai Országglószékek között uralkodó jó egyetértésre nézve, mindesütt igen jó szívvel fogadtatott legyen. — Ha tehát sem az Anglus hadi hajók által meg nem gátoltatott útjában, sem pedig az Afrikai partokon ellenségesen nem fogadtatott, hanem inkább jó szívvel láttatott, mi okra nézve nem szállithatta volna ki a' fegyveres sereget? — Erre a' kérdésre, még egy néhány napok adósok a' felelettel.

Dánia.

General Macdonald, a' Fr. Respublikának Koppenhágába küldött követje, vele volt úti társaival együtt Julius 25 ik napján oda meg érkezett.

A' 2 ik Aprilisi igen véres, és a' Dánusokra nézve szerentsetlen tsatának emlékezetére medallákat, az az, emlékeztető pénzeket veret a' Kop-

ben, hogy Párisban Juliusnak 15-dikén a' Fran-
penhágai Kir. udvar, és azoknak a' vitezeknek
adatja jutalomúl, a' kik azon útközetben mások
felett meg különböztették magokat. Ennek a'
medalliának egyik oldalára egy Gothusi íz érzés-
sel készült hadakozó hajó van verve, mellyben
egy oroszlán áll két hátulzó lábain, és egyik el-
ső lábának körmei közt egy paist, a' másikban
egy oszlopot tart. A' pais felett ez a' felülírás
olvastatik: *A' vitezség védelmez!* alól ez: *Aprilis*
2 ik napja. — A' medalliának másik oldalán, a'
Dániai Kir. tziemer láttatik ezen körülírással: *A'*
Király ditsőfféget szerez. — *A' Haza is meg esmé-*
ri ezt.

A' Pétersburgi Cs. udvarnál vólt, de onnan
vissza hivatott Dániai követnek B. *Rosenkranz-*
nak nemtsak a' szokott 3000 rubelt fizettette ki
a' Fels. uralkodó Orosz Császár, *I. Sándor*, ha-
nem e' mellett egy maga képével fel ékesített gyé-
mantos pixist, és 4000 aranyat ajándekozott né-
kie azon hasznos szolgálatjának néminémüképen
leendő meg jutalmaztatására, a' mellyet ő, a'
Pétersburgi Császári, és Koppenhágai kir. ud-
varoknak egymással szerzett szövetségében, a'
múlt 1800-ik esztendőben mutatott.

A' Balthicum tengerből, egymásután fok An-
glus hadakozó hajók mennek a' Koppenhágai Sun-
don által.

Magyar Ország.

Füred Julius 24 dikén 1801.

Kedves Kurir!

Nagy köszönettel vettem, hogy a' Keszthelyi
Georgiconról minapában írott levelemet, kedvelt
Újságodba bé iktatván, közönségeslé tetted remény-
lem ezzel is hasonló szívefféggel bánsz, mely kü-

lönös foglalatjára nézve színt oly érdemes a' tudásra :

A' mult héten látogatta meg, Grof Festetits György Úr ő Nagyfága, Ország szerte híres Gályáján, ezt a' kellemetes mulató helyet ; annál kedvesebb vólt jelenléte, minél váratlanabb esett. Tsak akkor, midön Tihanyánál, abban a' nevezetes Echoban adtak egy pár ágyuval szálvét (honnán vissza is köszöntettek, egy mo'sár lövéssel) vették észre itten, hogy Grof Festetits jön, mindjárt készültek el fogadására, minden futott puskájáért: hat ora fele delután közelitvén Füredhez, Török mu'sika harsogása közt, hasonlóképp' hét agyú lövéssel köszöntették ezt a' helyet, melyre a' sok puskából szakadatlanul ment a' lövöldözés ; minden a' Balaton partra futott, 's ott várták a' nevezett kedves vendég ki szállását. Más nap dél után 5 óra tájban adott a' Grof egy pompás U'sonnát hajóján, hol 150 személlyeknél többen vóltak jelen, 's következő nap úgy utazott Keszthely felé a' szárazon vissza.

A' jövő hónapnak közepe táján Ő Királyi H.sége Országunk Palatinussa is, Olasz Országból Keszthely felé fog jönni, hol a' Georgicont, 's egyéb nézésre méltó dolgokat meg szemlélvén, 's úgy onnan a' Gályán szándékozik Füredre jönni, 's innend olztán Buda felé vészi Ő Kir. H.sége útját.

Grof Festetits Ur jelenléte, egészfzen meg vidította az itt mulató Uraságok társaságát, mely már egy kitsint kezdett az unalmas hangon folyni. — Különös meg elégedéssel halgatták mindenek: de kivált Grof Pálfy Károly Úr ő Ex.ja a' Cancellarius, nagy örömét lelte a' Török mu'sikusi chorba, mely apró kilentz, 's tiz esztendő gyermekekből állott; kik minnyájan a' Grof' Keszthelyi tulajdon költségén fel allitatott mu'sika Oskolaba tanitattak, hol mindenféle Instrumentu-

mok, kéfzen várják a' musikát' tanúlni kívánó ifjuságot. De nem tsak ezen Institutumot fundálta a' Grof, az ifjuság jobb neveléséért ; hanem egy rajzoló Oskolát is állított fel, szintugy mindenféle eszközökkel, festékekkel s. a. t. önnön költségén, valamint egy Convictust is a' Nemes ifjak számára, melybe maga a' Grof tart hatot, egyebek pedig illendő fizetésért vétetteinek bé. — Minden módokat el követ a' Grof ö N.sága az ifjuság jó fel neveléséért, gyakorta megjelen vén köztök, buzdítja őket, mind szép szavaival, mind szokszori ajándékaival, tökéletessen meg lévén a' felöl gyözödve, hogy ezeknek, még gyenge kor-béli fel nevelésektől függ nagyobb részént, azoknak, hasznos polgárokká, igaz hazafiakká, 's jó atyákká való formaltatások. — Így tölti az hasznos életét, ki a' tudományoknak és a' szép mesterségeknak valóságos betsüllője. — Szép a' hazáért meg halni szép, de érte élni — szebb!!

ifjább Halász Sámuel.

U. I. Ezen a' nyáron, noha igen, kedvetlen idők jártak, még is igen sokan voltak jelen az itt lévő savanyú vízen, külföldiek sokkal többen jelentek meg mind egyébbkor. — Az Orleani Herceg Kis-Afzszony is ide váratik a' napokba.

* * *

N. Körös, d. Julii 1801.

A' mint szöke vize le foly a' Dunának,
Nagy Jajja hallatik az Isten Házának;
Mivel ismét meghólt egy *Néhemiássa*,
Egy *Mósese*, 's a' Nagy *Telekinck Mássá*.
Ki Ő Tölök már tsak abban különbözött
Hogy még e' földön volt, 's a' Halandók között.

Ama Gróf, Századunk Keresztyén Titusa,
 Kinek: Szelíd 's Jó Gróf volt fő Titulusa.
 Kit a' földnek azért küldött alá az Ég,
 Hogy meg-tesztelvé élne a' kegyesség.
 Kit az Ország betsült a' Király szeretett,
 A' Haza dicsérszik, hogy Tőle született
 A' Virus' Barátja, a' Bűnnek Félelme,
 Díze a' Fő-Rendnek, a' Népnak szerelme.
 Kire Pallás bízta fiainak gondját,
 Oltárit a' Vallás, Themis Mérő-fontját.
 Ki a' Tisztségeknek születéssel 's Nemmel
 Nem nyert Méltóságit, meg nyerte Erdem-
 mel,
 'S ez az Udvariak' Nemes Ellenlége,
 Vólt az Udvar Híve és Gyönyörűsége,
 Melly illendő bérül adá Erdeminek
 Fényes Szerentséjét a' Nagy Telekinek
 Ez a' Nagy 's Kegyes Gróf halas-meg; a' mai
 'S jövendő Nagyoknak példája: *Rádai*.
 Fojj hát szőke vize, fojj le a' Duzának
 Hi desd mindenfelé Jajját a' Hazának
 Zúgd hogy bár a' Jókat mind el nem temetik,
 De el jő fok idő mig Párja születik
 Élők! virágokat szedjetek marokkal
 Sírboltját hintsétek bé líliomokkal,
 'S bár kasztalan szórják a' háláló kezek,
 De ártatlan Éltét példázolják ezek.
 Isten Háza! a' Gyálszt, mellyet most vétél le,
 Vedd fel újra, 's földig vond bé magad véle,
 Jajgasd Sorsod' mellyel e' Hír hallására
 Lettél négy elatendős Naumból Mára,
 'S E' Század kezdete olly bánatba ejtett,
 Mellyet még vége is tán el nem felejtet.
 Szent Kövek! mellyeket emelt az Égfele,
 'S véletek Udvarat szentelte Béthellé;
 Ha Kegyeségérő el halgani fognak,
 Kiáltások Tő a' jövő Századoknak.
 Músák! könyvezzetek, lóhajts Magyar Pallás!
 Ki pótolhatatlan Néktek e' kár vallás

Thémis! izend meg az Egbe Aftreának,
 Küldjön Mási székébe volt Helytartójának.
 Magyar! e' jó Magyar-szívet tedd példává,
 'S hogy követhesd, szíved' szenteld Kiptá-
 jává.

Haza! ha akarod hogy igaz Fiaid
 Nöjjenek, Tükörül tedd nékik *Rádaid'*
 Özvegyek! és Arvák! kiket ha találá,
 Indúlatja szánó szemén könyvé vála;
 E' szent költsönöket vissza fizessétek;
 Szájjal nem engedi: szemmel dűférétek.
 Szegények! kiknek úgy szórta jobb kezével
 Jó tétit, hogy nem vólt a' balnak hírével,
 'S szeme mihelyt szegényt látott: keze adott
 Oly alkunn, köszönést hogy el nem foga-
 dott,

Sóhajtsátok sírja mellett e' háláló
 Szókat: *Itt nyugoszik a' minket tápláló.*
 Jobbágyi! kiknek vólt Atyátok 's Uratok,
 Sírjátok, mert míg élt, addig nem sírtatok,
 Élte meg kéméllte végig szemeteket,
 Halálára tartván minden könyveteket,
 Jó szívek! emeljünk Pora gyász térségén,
 A Haládatosság önként gyűlt költségén
 A' hív kötelelég parantsolatjára,
 Itt hol öfave megy a' két Elet határa;
 Egy Oszlopot; mellyet bé ne lépjen soha
 A' feledékenység' 's az esztendők moha-
 Jertek; jó indúlat szerlszámi, hív kezek!
 Segíttsetek; én egy Talp követ le tesztek
 Az Erdemet; többet rakjatok ti erre.
 Jó Emlékezet! légy Építő Mestere
 Gazdag *Virtusinak* termékeny Bányája
 Sok állandó követ szolgáltat reája.
 Az Igazság' és a' Hazai Szeretet
 Magosra fel viszik e' szép épületet
 Az Ember Szeretet öfve cémentezi,
 A' Hívség, Kegyesség, 's Jóság bé-fedezi.

Szelídség' 's Nydjasság' szív enyvező mázza
 Bé vonja; de szépen körül tzirádázza.
 Artatlan *Erköltse* sok drága kövekkel
 Igazakkal és a' szivben termetekkel.
 Olaj ég Koronát a' *Tisztelet* felül
 Békeiség szerető lelkéről, tesz jelül.
 Felette lebeg a' *Ditsőtség' Kárpitja*
 'S az igaz Hérokat mind ide szóllítja
 A' *Halhatatlanság' Ör-álló strá'sája,*
 Harsog körulte a' *Jó Hír* trombitája,
 És, igazgatván egy háládatos kezét,
 Ezt metszi rá sírva a' *Jó Emlékezet:*

Egy Emberben Százat fed; a' hamar meg-holt
De későn született Rá d a i t; e' sír-bolt.

Kováts József,
 Ref. Prédikátor.

Híradás.

Minekutánna mind Magyar Országban magában, mind az ahoz tartozó tartományokban eddig folyó ærarialis életnek bé szedése félbe szakasztott, és mindazokhoz, a' kikre ezen ærarialis életnek bé szedése vólt bizatva, olly parantsolat küldetett vólna, hogy netsak semmi életet ne vegyenek az Aerarium számára, ennekutánna; sőt ha a' már vagy meg vétetett, vagy az alkuban lévő élet a' múlt Juliusnak 15 ik napjáig a' ki mutatott militaris magazinumokba be nem vitéződött oda többé bé nem vétetődjék: szükségesnek itilte a' Cs. Kir. militaris fő Magazinarius Hivatal közönséggé tenni, 's mindennek tudtára adni, és egyfzersmind meg is inteni, hogy ha valaki az Aerarium nevében életet szedni akar, annak semmi hitel ne adatódjék, 's minden ójja meg magát a' következhető kárvallástól.